

Η. ΚΟΥΛΑΚΙΩΤΗΣ Σεμινάρια

Η Αποθέωση του Ηγεμόνα (ΧΕ 2016-17)

Με τη βοήθεια κειμενικών, επιγραφικών και αρχαιολογικών πηγών, το σεμινάριο εξετάζει την πρακτική της απόδοσης θείων τιμών σε βασιλείς της ύστερης κλασικής και ελληνιστικής εποχής. Αναλύονται θέματα που αφορούν φορείς και εκφάνσεις λατρείας στις πόλεις και δυναστικής λατρείας, επίσημης πολιτικής θεολογίας και τελετουργίας. Τονίζονται οι οικονομικές, κοινωνικές και καλλιτεχνικές διαστάσεις του φαινομένου, καθώς και θρησκευολογικές παράμετροι (π.χ. αφηρωϊσμός, λατρεία ηρώων, Ευημερισμός).

Εργασίες που εκπονήθηκαν:

Αντιγονίδες: Οι λατρευτικές πρακτικές τους και το θρησκευτικό αίσθημα στην Ελλάδα του 3^{ου} αι. π.Χ. (Θ. Ξάνθης)

Η θρησκευτική πολιτική των Πτολεμαίων. Η περίπτωση του Πτολεμαίου Β' Φιλάδελφου. (Μ. Χειμαριός)

Αρσινόη Φιλάδελλος. Η αποθέωση μιας γυναίκας στον αρχαίο κόσμο (Β. Σοφιάς)

Διαπολιτισμικές επιδράσεις στη Σελευκιδική αυτοκρατορική ιδεολογία (Δ. Σκευάς)

Η δυναστεία των Οροντιδών της Κομμαγηνής και το ιεροθέσιο στο όρος Νεμρούτ (Β. Μειντή)

Κατασκευή και εξέλιξη της έννοιας «Υιός του Θεού» στην Αρχαιότητα (Β. Χαντέλη)

Η κοινωνία της αυλής των ηγεμόνων κατά την ύστερη κλασική και ελληνιστική περίοδο (ΕΕ 2018-19)

Σκοπός του σεμιναρίου είναι να εξετάσει τα πρόσωπα (π.χ. οι φίλοι) και τις πρακτικές (π.χ. συμπόσιο, κυνήγι) που συνδέονται με τη δράση του στενού κύκλου συνεργατών των ηγεμόνων κατά την ύστερη κλασική και ελληνιστική εποχή, ιδιαιτέρως των Αργεαδών, των Αντιγονιδών και των Πτολεμαίων. Συνεξετάζονται οι ανατολικές καταβολές και ο μετασχηματισμός του θεσμού αυτού στον ελληνικό χώρο και στην ελληνιστική οικουμένη. Η ανάλυση των θεμάτων εγγράφεται στην ευρύτερη προβληματική της μοναρχικής ιδεολογίας και αφορά αντιλήψεις για την εξουσία και την άσκησή της, το δίκτυο των προσωπικών και οικογενειακών σχέσεων, τον ρόλο των φύλων, τον ρόλο των διανοουμένων και των καλλιτεχνών, καθώς και αντιλήψεις για τον χώρο και την καλλιτεχνική έκφραση.

Εργασίες που εκπονήθηκαν:

Η αυλή του Αντίοχου Γ' και η συμβολή της στη διαχείριση της ηγεμονίας (Α. Ιατρίδης)

Προσκόνηση και θεοποίηση στον αρχαίο κόσμο (Χ. Παπαργυρίου)

Ιστορία και Εθνογραφία στην Αρχαιότητα (ΕΕ 2019-20)

Το σεμινάριο προσεγγίζει το θέμα της εθνογραφικής αναπαράστασης σε σχέση με το πολιτειακό και πολιτικό καθεστώς. Εξετάζεται η ανάπτυξη του εθνογραφικού λόγου στο πλαίσιο της πόλεως και ειδικότερα της δημοκρατικής κατά τον 5^ο αι. μέσα από συγκεκριμένα παραδείγματα (Ηρόδοτος, Κτησίας). Κατόπιν, στον χώρο των ελληνιστικών βασιλείων και τέλος της ρωμαϊκής αυτοκρατορίας (Μεγασθένης, Αγαθαρχίδης, Πολύβιος, Στράβων, Πανσανίας ο Περιηγητής).

Επιχειρείται μια διαχρονική ανίχνευση του είδους αυτού που σχετίζεται με την γεωγραφία και τονίζονται οι πολιτικές διαστάσεις αυτής της εξέλιξης. Επίσης, εξετάζεται ο τρόπος εργαλειοποίησης αυτών των αφηγήσεων κατά τον 19^ο και 20^ο αιώνα σε ένα αποικιοκρατικό και μετα-αποικιοκρατικό λόγο.

Εργασίες που εκπονήθηκαν:

Αντιλήψεις για τους Φρύγες στην Αρχαιότητα (Α. Καρναντζιά)
Οικονομικές πρακτικές στο έργο του Ηρόδοτου: Βιβλία I-IV (Ι. Ντούσκου)
Εθνογραφικές προσεγγίσεις στη θρησκεία των Ιουδαίων κατά την Αρχαιότητα (Ε. Νικομάνη)
Εθνογραφική προσέγγιση ζητημάτων σχετικά με τους Ιλλυριούς και τους Αιγύπτιους (Β. Δάκας)
Η θέση της γυναίκας στην Αίγυπτο σε σύγκριση με την ελληνική πραγματικότητα (Σ. Παλαμά)
Συγκριτική μελέτη των ταφικών πρακτικών των Αιγυπτίων, των Βαβυλωνίων και των Σκωθών στο έργο Ιστορίας (Βιβλία I-IV) του Ηρόδοτου (Σ. Γεωργιάδου)
Ανίχνευση της κοινωνικής διαστρωμάτωσης στα βιβλία I-IV του Ηρόδοτου (Σ. Γιώτη)
Οι ταφικές τελετουργίες της ρωμαϊκής αριστοκρατίας κατά την περίοδο της res publica (Δ. Κιαγιαδάκη)

Μνήμη και μνημεία του πολέμου στις αρχαίες κοινωνίες (ΧΕ 2020-21)

Αντικείμενο του σεμιναρίου είναι η διαδικασία της ανάμνησης μαχών και έγερσης μνημείων πολέμου που οργανώθηκαν ή στήθηκαν από πόλεις κατά την κλασική εποχή, καθώς και οι πολιτικές διαστάσεις που διέπουν την πρακτική της αναμνημόνευσης. Η ανάμνηση του πολέμου, ιδιαίτερα του νικηφόρου, έχει δημόσιο χαρακτήρα, δεν αναπαρίσταται απλώς στα πολεμικά μνημεία, αλλά αναδιαμορφώνεται και επομένως διαρκώς ανασυγκροτεί την εικόνα που κάθε πολιτική κοινότητα θέλει να προβάλλει στον εαυτό της και στους άλλους.

Το σεμινάριο αξιοποιεί πηγές διαφόρων ειδών, (υλικά κατάλοιπα, κειμενικές και επιγραφικές μαρτυρίες, καθώς και εορτές και τελετουργικά) και λαμβάνει υπόψη τις ευρύτερες κοινωνικο-πολιτικές συμπεριφορές και τις στρατιωτικές εξελίξεις.

Εργασίες που εκπονήθηκαν:

Η μνήμη του πολέμου στην Αθήνα του 5^{ου} και 4^{ου} αι. π.Χ.: Δείγματα από την Ακρόπολη, την Αγορά, και το Δημόσιο Σήμα (Σ. Σικελιανού)

Η μνήμη του πολέμου στην Πλάταια της Βοιωτίας (Χ. Μείμαριδης)

Η μνήμη του πολέμου στις αρχαίες κοινωνίες: Η περίπτωση του Μακεδονικού Βασιλείου (Γ. Δαλακούρας)

Μνήμη και μνημεία πολέμου στα νομίσματα (Φ. Κουσκούνη)